

[Finansministeren.]

overalt, hvor Befolkningen koncentrerer sig bebyggelsesmæssigt set. Den fremkommer ved smaa Provinisbyer; den fremkommer ved Stationsbyer, ikke mindst for Resten ved disse sidste, hvor man ofte konstaterer en meget stærk Udvikling i Bebyggelsen og som Følge deraf en meget stærk Stigning i de omliggende Grundes Værdi. Det forekommer mig, at der ligger et almindeligt Retfærdighedskrav, samfundsmæssigt set, i, at der vedtages Bestemmelser om, at saadanne Værdistigninger ikke tilfalder de tilfældige Ejere af Jordstykker eller Grunde, men at det bliver en samfundsmæssig Fordel, der flyder deraf, saa meget mere som det ofte er offentlige Institutioner, der ved direkte Udgifter frembringer Værdistigningen.

Ud fra de Synspunkter, jeg her kort har nævnt, har Regeringen udarbejdet et Lovforslag om Grundstigningsskyld. Dette Lovforslag blev forelagt Folketinget i sidste Rigsdagssamling, men blev ikke færdigbehandlet dér. Det blev igen forelagt Folketinget i denne Rigsdagssamling og er nu vedtaget dér, saaledes som det foreligger for det høje Ting. Det opnaaede dog ikke Tilslutning fra alle Partier i Folketinget, idet Venstre og det konservative Folkeparti stemte imod. For det konservative Folkepartis Vedkommende tvivler jeg ikke om, at det var en principiel Modstand, der blev vist, idet Partiet ved forskellige Lejligheder har givet Udtryk for, at det ikke ønsker, at der skal tages Afgift af saadanne Værdistigninger. For Venstres Vedkommende er det vel mere tvivlsomt, om man kan sige, at det var en principiel Stillingtagen til Spørgsmaalet, idet der i hvert Fald i adskillige Venstrekredse, ogsaa i Venstrekredse paa Rigsdagen, har været givet Udtryk for, at man fra Venstres Side vel ser, at der maa tages Afgift ved saadanne Værdistigninger. Saa meget mere har det undret mig, at Venstre under Behandlingen i Folketinget til sidst indtog en absolut afvisende Holdning uden at ville gaa ind paa en reel Drøftelse af Spørgsmaalet med en Løsning for Øje.

Jeg skal efter disse mere principielle og politiske Bemærkninger ganske kort omtale Lovforslagets vigtigste Bestemmelser. Det fastslaas i § 1, at der skal ydes en Afgift til Staten af Grundværdistigninger, som konstateres ved de almindelige Vurderinger. Af Hensyn til Usikkerhederne ved at komme i Gang og tillige for at imødekomme Ønsker, der har været fremsat fra en og anden Side, har jeg ment, at man ikke kunde foreslaa en Afgift af hele den konstaterede

Værdistigning. I det første Forslag, som var forelagt Folketinget, havde jeg foreslaaet, at der skulde tages Afgift af $\frac{3}{4}$ af den konstaterede Værdistigning. Paa Grund af de Indvendinger, der blev gjort mod denne Sats, nedsatte jeg de $\frac{3}{4}$ til Halvdelen i det Lovforslag, jeg forelagde Folketinget i denne Samling, og i det foreliggende Forslag er der ogsaa kun Tale om, at der skal svares af Halvdelen af det Beløb, hvormed Grundværdien efter Fradrag for Forbedringer overstiger Grundbeløbet, det vil sige Beløbet ved den Vurdering, som foretages forud for Beregningen. Det kan naturligvis siges, at det ikke er tilstrækkeligt at tage Afgift af Halvdelen af Stigningen, og jeg mener heller ikke, at det principielt set er rigtigt; men det er altsaa i Virkeligheden, naar det foreslaas saaledes, en Forhaandsindrømmelse til de Partier, som er betænkelige ved at gaa ret højt paa dette Omraade.

Afgiften skal altsaa efter Lovforslaget svares af den Værdistigning, der konstateres. Imidlertid har man ment, at der paa visse Omraader var Grund til at foretage Lempelser. I Lovforslagets § 11 findes der en Del Regler om saadanne Undtagelser fra Hovedregelen, saadanne Lempelser, som man har ment at burde tage med. Det drejer sig først om Ejendomme med et ringere Areal, højst 800 m², og en ringe Grundværdi, højst 4 000 Kr., og hvor Bebyggelsen kun er for højst to Familier. I saadanne Tilfælde kan det bestemmes, at Grundstigningsskylden bortfalder. Det drejer sig altsaa her om saadanne Smaaejendomme, hvis Ejere maa antages ikke paa nogen Maade at have haft til Hensigt at deltage i Grundspekulationer, og jeg tror, det vil være rigtigt at give en saadan Lempelse. For Arealer, der er noget større, og hvis Grundværdi ogsaa er noget større, men som dog kan kaldes Smaaejendomme, foreslaas det, at Grundstigningsskylden kan nedsættes til Halvdelen. Endvidere foreslaas det, at Finansministeren skal have Tilladelse til at tilstaa Henstand med Betalingen af Grundstigningsskylden i saadanne Tilfælde, hvor Udnyttelsen af en Ejendom, paa hvilken der hviler Grundstigningsskyld, staar i Misforhold til den for Ejendommen ansatte Grundværdi; man tænker her paa saadanne Tilfælde, hvor Ejeren ikke er i Stand til paa rette Maade at udnytte Ejendommen saaledes, at den giver ham den Indtægt, den burde give ham ifølge Grundværdiens Størrelse. I saa Fald er der altsaa efter Forslaget Mulighed for at give Henstand med Betalingen.

I Lovforslagets § 14 findes Regler om,